

60.15.

INTIMATIQ,
SEV SCRIPTVM
PVBLICE PROPOSITVM, IN CELEBERRIMA
Academia VVitebergensi

A
PETRO CALAMINO
ANTEQVAM PRÆLECTIO-
NEM LOCORVM COMMVNIVM
Domini PHILIPPI MELANCH-
THONIS inchoáret.

VVITEBERGÆ,
Typis Zachariæ Lehmanni.

M. D. XC.

STUDIOSIS DO-
CTRINÆ CHRISTIANÆ
IN ACADEMIA VVITE-
BERGENSI S. D.

STILITER POLYBIVS
suadet: ut illi qui recte in historiarum
lectione versarj volunt, ante omnia,
uniuersam mundi historiam ~~in~~ pias
omnibus ~~in~~ ayanus ~~in~~ suam annam contendant. Quod quidem
consilium etsi ab historico, historiarum candidatis
datum est: iure tamen ac merito, ad omnes discipli-
nas extenditur. Quicunq; enim aliquam doctrinam
feliciter tractare cupiunt: ij in primis operam dent,
necessse est: ut integrum illius quasi corpus, in sua
primaria membra distinctum, atq; ordine distribu-
tum, uno quasi intuitu complectantur. Habet hu-
iusmodi ~~in~~ suam annam complures utilitates. Primò ad
claritatem & perspicuitatem doctrinae facit. Cum
enim initia, progresiones ac metæ discendorum iam
prospiciuntur: non tantum series ac connexio parti-
um ad totius constitutionem concurrentium rectius
animaduertitur: sed etiam singulae partes per se &
collatione ad alias, oculis subiectæ, proprius aspiciun-
tur,

A 2 tur,

tur, meliusq; intelliguntur. Deinde summaria totius disciplina comprehensio, ad doctrinæ veritatem accurritudinem perspiciendam plurimum conductit. Quando enim omnia integri membra, uno quasi intuitu contemplamur: facile perspicimus, quis eorum consensus, qua conspiratio existat. Ac sicuti discrepantia eorum deprehenditur, errorem admissum esse sciamus: quemadmodum harmonia ac consonantia omnium membrorum inter se & cum principijs, veritatis certissimum argumentum habetur: siquidem in confesso semper fuit: Verum vero consonare: falsum autem ne cum vero, nec secum consistere. Tertiò idea totius, animo concepta, allicit ingenia liberalia ad plenam rei alicuius inquisitionem, & in eius cognitione cum voluptate non vulgari detinet. Sicut enim viatores eam quam norunt viam, non facilis tantum, sed etiam libenter eunt: ita qui doctrinæ alicuius systema mente iam complexi sunt, dum contemplantes per quodammodo nota transiunt, atq; ordinem, seriem, connexionem ac consensum partium vident, in consideratione mirificè detinentur, & cum quantum sibi conficiendum restet prospiciunt: ad finem peruenire, omni conatus annituntur. Quid quodij, qui integri membra,
principia

principia summatis iam memoria tenent, alia quæ legunt, vel audiunt, facilis arripiunt, rectius dijudicant, & firmius meminerunt: quando unum quodq^z statim ad suas classes & in suum quasi nidum referunt, & ex ijs quæ iam percepunt, estimant. Sicut igitur pictores id quod imagine representare moliuntur, initio totum rudissimè delineant, postea singulas eius partes accuratius efformant, & coloribus suis illustrant: ita is qui cognitionem rerum in aliqua scientia vel artè consideratarum, sibi acquirere studet, id emitatur, ut summam primò uniuersæ illius discipline, mente complectatur: ac deinde successu temporis quasuis eius partes, ordine diligentius euoluat, & penitus inquirat. Hoc verò, et si in omni studiorum genere verissimum est: de theologia tamen tantò magis valet, quanto minus eà omnes homines carere possunt, quantoq^z ea à principijs & luce naturali remotior, eoq^z difficilior est, quam reliqua disciplina. Certè summaria doctrinæ sacrae comprehensio, & fundamenti principiæ cognitio, necessaria est omnibus saluandis: Ut priuatim quid ad consequendum salutem ipsis credendum & faciendum sit, sciant: ut conciones sacras quas audiunt, intelligere queant: ut Spiritus

A 3 proba-

probare & pseudoprophetas cauere valeant. Reliqui autem, qui docendo alios in schola, vel templo, DEO & Ecclesiae seruire cogitant, cum perfectiorem et solidiorem rerum sacrarum noticiam habere debeant, eam sine compendiaria doctrina prius percepta, nunquam sibi comparabunt: nec suis auditoribus integrum & solidam doctrinam, ordine ac perspicue tradent, nisi ipsi prius & economiam rationis consequendi salutem, animo complexi fuerint: nec sine ista norma, vel scripturam commode interpretari, vel controversias Ecclesiasticas dijudicare poterunt: cum omnem prophetiam fidei analogam esse oporteat. Graui ergo & sancto consilio Apostolus 2. Timoth. i. Habeas, inquit, hypotyposin sanorum sermonum, quos à me audiuisti, in fide, & dilectione in Christo. Quibus verbis non tantum præcipit, ut $\pi\epsilon\varrho\chi\eta$ Christianismi animo infigatur: sed etiam qualis ea esse, que capita, quaratione, & quo genere sermonis continere debet, ostendit. Dum enim fidei & charitatis in Christo mentionem facit, docet, summam istam doctrinæ, præcipue Euangeliū & legem complecti oportere. Sicut passim tota Scriptura, ad hæc duo capita renovatur. Hypotyposin au-

fin autem cum nominat: breuitatem, ordinem & perspicuitatem requirit: Ut oculis quasi res aspi- cienda subjiciantur. Sana deniq; verba quando postulat: non tantum rerum vocibus significata- rum veritatem, & ad edificationem aptarum de- lectum, sed etiam sermonis proprietatem, clarita- tem, & cum phrasí scripture congruentiam efflagi- tat. Exemplum enim suum allegat, & à se tra- ditos sermones retineri iubet. Porrò, et si tales ~~ἰωνίους ὑμετέρους λόγου~~ à multis magnis viris, quos D E V S Ecclesia sua singulari beneficio largitus est, conscriptæ extant: de quarum laude nihil de- cerpo, sed suo quamq; loco relinquo, ac D E O poti- us toto pectore gratias ago, quod verbum suum ita abundè inter nos habitare velit: Sicut tamen Hesperus, alios nocturnos ignes iubare suo antecedit: ita loci communes viri clarissimi, & de Ecclesia & scholis optimè meriti, D. P H I L I P P I M E- L A N C H T H O N I S, inter alia huius generis scri- pta, eminent atq; excellunt. Cui quidem libro, admirationem atq; amorem omnium bonorum ac piorum merito conciliat, studium veritatis, quam adeò sectatur, ut illà sibi nihil prius aut antiquius ducat: dexteritas & prudentia, quam maximè ne- cessaria

cessaria deligit & inculcat, prætermis s vel spino-
sis vel inutilibus: φιλησυχία, qua coniunctioni &
concordia Ecclesiarum unice studet: Pietas singu-
laris, qua omnes disputationes ad usum atq; exerci-
tia fidei & pænitentia semper transfert: Genus de-
niq; ac forma orationis non solum propria & clara,
ac cuius latine intelligenti obvia, sed etiam sacra
scriptura & theodidactis usitata. Non igitur
amore tantum Domini P H I L I P P I, sed vero con-
stantiq; iudicio, insignis ille Iesu Christi seruus
Dominus L V T H E R V S, de hoc libro, Nunc, in-
quit, DE I gratia extant methodici libri quam plu-
rimi. Inter quos loci communes P H I L I P P I
excellunt: ex quibus theologus & Episcopus pul-
chrè & abunde formari potest, ut sit potens in ser-
mone doctrinae pietatis. Alia illius summi viri
& aliorum huic iure ad stipulantum testimonia,
non necesse est hic cōaceruare: Cum & ab alijs col-
lecta sint, & vino vendibili, secundum proverbiū,
suspensa hedera non sit opus. Bono igitur atq;
utili consilio eorum qui studijs nostris præsunt, iam
olim constitutum est, ut liber ille locorum commu-
nium à D. P H I L I P P O conscriptus, publicè in hac
academia, in qua natus est, explicetur ac repetatur.
Etsi au-

Etsi autem huic muneri, quod et per se longe
difficilimum est, et temporibus hisce exulce-
ratisimis maxime periculosum, varijsq; ca-
tumijs obnoxium, vires meas plus quam im-
pares esse agnosco, et libens fateor: ideoq; o-
ptarim, illud alterj alicui, qui maioribus do-
nis, ad id obeundum requisitis, diuinitus in-
structus sit, demandatum esse: quia tamen
D E O, per suos ministros vocanti, et auxi-
lium suum promittenti, fidendum atq; ob-
temperandum est: non meum nominisq; Chri-
stiani esse duxi, ex dissidentia, partem hanc
laboris honestissimi defugere, ac diuine volun-
tati repugnare. Quod ergo felix ac fau-
ustum sit, D E O gliosum, Ecclesia utile, stu-
diosa iuuentuti fructuosum, ac mihi salutare,
sicutus benignissimi D E I, presenti gubernan-
tione operas illas, sive repetitionis sive expli-
cationis, post mercatum Lipsicum, in audito-
rio magno aggrediar, ac pramissa ad diem
XXII. Maij hora nona, ut moris est, ora-
tuncula, postea ad XXV. eiusdem mensis di-
em, hora secunda pomeridiana, ibi ubi clarif-

B. simus

simus vir, Dominus Doctor Henricus Maius
substitit, (quando leges Academiae hoc iubent)
DE Ofauente pergam.

E si autem non ausim polliceri, me tan-
tum præstiturum, quantum huius officij digni-
tas atq; amplitudo postulat: id tamen non
dubito affirmare, me DEO adiutore, fideli-
tatem meam, candidè iudicaturis probaturum,
atq; enixè operam daturum, ut intra bienni-
um, si DEV S voluerit, totum librum per-
curram, & ad eum locum, unde iam auſpi-
cor, reuertar.

Oro etiam pios & doctos auditores, ut in
me audiendo, equitatem & modestiam suo
ordine dignam præsent, ac cogitent, rerum
cœlestium tractationi, non solummoda meam
tenuitatem, sed omnium etiam perspicacis-
simorum atq; eloquentissimorum hominum
vires imparés esse. DEV M aeternum
patrem Domini nostri IESU CHRISTI,
ardentibus votis precor, ut in nostra infirmi-
tate, potentiam suam perficiat, nos in omnem

veri-

veritatem ducat, & in ea ad vitam aeternam sanctificet, Amen. Benè & feliciter
valete. VViteberga. III. Maij,
Anno à Christo nato
1590.

Petrus Calaminus.

WV 92812

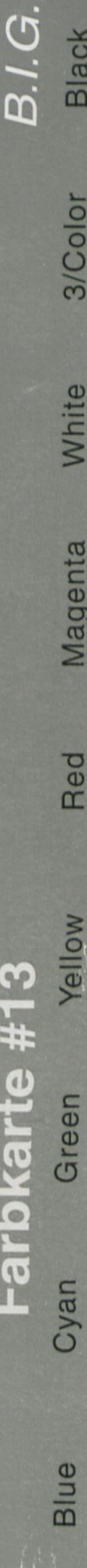
ULB Halle

004 371 658

3

Farbkarte #13

INTIMATIO,
EV SCRIPTVM
VBLICE PROPOSITVM, IN CELEBERRIMA
Academia VVitebergensi

A
ETRO CALAMINO
NTEQVAM PRÆLECTIO-
NEM LOCORVM COMMVNIVM
Dominij PHILIPPI MELANCH-
THONIS inchoaret.

V V I T E B E R G Æ,
Typis Zachariæ Lehmanni.

M. D. XC.

